

ใบความรู้เรื่อง ศิลป์คิด ศิลป์เขียน จากราชาธิราช (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พู่กันแห่งราชาธิราช
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศิลป์คิด ศิลป์เขียน จากราชาธิราช (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เนื้อเรื่องย่อ เรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา

พระเจ้ากรุงต้าฉิงแห่งประเทศจีน ยกทัพมาล้อมกรุงอังวะ ต้องการให้พระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง ออกไปถวายบังคม และขอให้ส่งทหารออกมาซื้อข้าวราวนต่อสู้กันตัวต่อตัว ถ้าฝ่ายกรุงรัตนบุระอังวะแพ้ต้องยกเมืองให้ฝ่ายจีน แต่ถ้าฝ่ายจีนแพ้จะยกทัพกลับทันที

พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องประกาศหาผู้ที่จะอาสาออกไปรบกับกามะนี ถ้าสามารถรบชนะกามะนีทหารเอกของเมืองจีน จะโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้เป็นพระมหาอุปราชและแบ่งสมบัติให้กึ่งหนึ่ง

ฝ่ายสมิงพระรามที่ถูกจับเป็นเชลยเมืองอังวะทราบข่าวก็คิดตรึกตรองว่า หากจีนชนะศึกครั้งนี้จีนคงยกทัพไปตีเมืองหงสาวดีของตนต่อเป็นแน่ ควรคิดป้องกันไว้ก่อนจึงอาสาออกรบ โดยขอพระราชทานม้าฝีเท้าดีตัวหนึ่งและได้เลือกม้าจากหญิงม่าย ซึ่งมีลักษณะดีทุกประการ สมิงพระรามนำม้าออกไปฝึกหัด ให้อู้งักทำนองจนคล่องแคล่วสันทัดขึ้น พร้อมทั้งทูลขอเหล็กและตะกรวยผูกข้างม้า

ระหว่างการรบ สมิงพระรามเห็นว่ากามะนีมีความชำนาญด้านการรบเพลงทวนมาก สมิงพระรามจึงใช้อูบบายว่าให้แต่ละฝ่ายแสดงท่าทำให้อีกฝ่ายรำตามก่อนที่จะต่อสู้กัน เพื่อจะคอยหาช่องทางที่จะแทงทวนให้อู้งักตัวกามะนีได้

เมื่อสมิงพระรามหลอกล่อให้กามะนีรำตามในท่าต่าง ๆ จึงได้เห็นช่องได้รักแร้กับบริเวณเกาะซ้อนท้ายหมวกที่เปิดออกได้ สมิงพระรามทำที่ว่าสู้ไม่ได้ จากนั้นขับม้าหนีให้ม้าของกามะนีเหนื่อย เมื่อได้ที่ก็สอดทวนแทงชอกใต้รักแร้ แล้วฟันย้อนกลีบเกาะตัดศีรษะของกามะนีขาด แล้วเอาขอเหล็กสับใส่ตะกรวยโดยไม่ให้ตกดิน นำมาถวายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง

เมื่อฝ่ายจีนแพ้ พระเจ้ากรุงจีนก็สั่งให้ยกทัพกลับตามสัญญา ฝ่ายพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องนั้นชอบใจในตัวสมิงพระรามเป็นอย่างมาก เมื่อสมิงพระรามมาขอตัวกลับหงสาวดี ก็คิดว่าสมิงพระรามคนนี้มีฝีมือดี ครั้นจะปล่อยให้กลับไปหงสาวดี ก็รู้สึกเสียดายฝีมือ พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องจึงมาปรึกษากับพระมเหสี พระมเหสีแนะนำให้ยกธิดาของตนให้กับสมิงพระราม

สมิงพระรามเห็นพระธิดาก็ตะลึงในความงาม พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเห็นเช่นนั้นก็ดีพระทัย จึงประทานยศให้สมิงพระรามเป็นพระมหาอุปราชและมอบพระธิดาให้เป็นราชินี สมิงพระรามจึงขอพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องไว้สองข้อคือ หนึ่งถ้ามีใครเรียกตนว่าเชลยตนจะขอกลับหงสาวดีทันที และสองตนจะไม่ขอฝึกไฝฝ่ายใดเป็นอันขาด

จากนั้นสมิงพระรามก็อยู่กับพระธิดาในฐานะอุปราช จนกระทั่งมีลูกชายด้วยกัน ครั้นลูกชายอายุได้ ๑ ขวบเศษ วันหนึ่งพระเจ้าฝรั่งมังฆ้องอู่หลานชายนั่งบนตักด้วยความไร้เดียงสาและกำลังซุกซน ก็ลุกขึ้นมาอุ้มบ่าแล้วเอื้อมมือไปจับหัวของพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง พระเจ้าฝรั่งมังฆ้องเห็นดังนั้นจึงพลั้งปากตรัสออกไปว่า “ลูกอ้ายเชลยนี้กล้าหาญนัก” สมิงพระรามได้ยินดังนั้นจึงน้อยใจ ในคืนนั้นจึงเขียนหนังสือ ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่งซ่อนไว้ใต้หมอน อีกฉบับหนึ่งพกติดตัวไว้ก่อนจะควบม้า หนีออกจากกรุงอังวะไป

เมื่อความทราบถึงพระเจ้าฝรั่งมังฆ้อง พระองค์จึงนำหนังสือไปให้พระมเหสีอ่าน เมื่อพระมเหสีอ่านแล้วจึงกราบทูลว่า “พลั้งปากก็ยอมเสียการ พลั้งมือพลั้งขวานมักจะบาดเจ็บ” ฝ่ายสมิงพระรามเมื่อกลับถึงกรุงหงสาวดี พระเจ้าราชาธิราชก็ดีใจยิ่งนัก ถึงกับจัดมหรสพเพื่อเฉลิมฉลองเป็นเวลา ๗ วัน ๗ คืน